

Δελτίο Τύπου

Ενημέρωση από τον Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκο Χαρδαλιά, τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας για το νέο κορονοϊό Καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα και την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων Νίκη Κεραμέως

Αθήνα, 29 Απριλίου 2020

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Καλησπέρα σας από την Πολιτική Προστασία. Όπως επισημάναμε και χθες στη συνέντευξη τύπου, τα θετικά αποτελέσματα που είχαμε στην πρώτη φάση, με τη συμβολή όλων, μας επιτρέπουν να προχωρήσουμε με πολύ προσεκτικά βήματα στο επόμενο στάδιο της προσπάθειάς μας.

Το στάδιο αυτό προβλέπει άρση περιορισμών ανά διαστήματα και απαιτεί ακόμα μεγαλύτερη κοινωνική υπευθυνότητα, γιατί τώρα θα κυκλοφορούμε περισσότερο και θα ερχόμαστε σε μεγαλύτερη επαφή με τους συμπολίτες μας.

Η κυκλοφορία του ιού μειώθηκε, αλλά και πάλι κατηγορηματικά θέλω να τονίσω και να προειδοποιήσω, ότι ο ιός παραμένει εδώ και δεν υπάρχει ούτε εμβόλιο, ούτε δεδομένη και αποτελεσματική θεραπεία ακόμα. Ούτε μπορεί δίπλα από κάθε πολίτη να υπάρχει ένας αστυνομικός ή ένα οποιοδήποτε στέλεχος του ελεγκτικού μηχανισμού του Κράτους.

Για αυτό και η ατομική ευθύνη είναι το μεγάλο μας όπλο. Ενημερώσαμε νωρίς για το επόμενο βήμα, για να είμαστε όλοι προετοιμασμένοι.

Θέλω να υπενθυμίσω ωστόσο, ότι μέχρι τη Δευτέρα ισχύουν στο ακέραιο τα περιοριστικά μέτρα κίνησης. Άρα, μέχρι τότε απαιτείται έντυπο και sms για κάθε αναγκαία μετακίνηση.

Επίσης, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι οι συγκεντρώσεις ανθρώπων, όπως αυτές για τον εορτασμό της Πρωτομαγιάς, μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή συνανθρώπων μας. Προσβλέπουμε ότι όλα τα σωματεία των εργαζομένων, αλλά και όλες οι πολιτικές δυνάμεις, θα αναγνωρίσουν με τη στάση τους ότι φέτος είναι αλλιώς και θα συμβάλλουν στην προστασία της ανθρώπινης ζωής, ότι θα σεβαστούν τη συλλογική προσπάθεια και τον αγώνα γιατρών, νοσηλευτών και όλων εκείνων που κάνουν τα πάντα για την αποφυγή της διασποράς του ιού και για τη θεραπεία των συνανθρώπων μας που νοσοούν.

Να σημειώσω, επίσης, ότι δεν επιτρέπονται οι μετακινήσεις μακριά από τον τόπο μόνιμης κατοικίας μας. Δεν επιτρέπεται να πάμε ούτε στο εξοχικό, ούτε στο χωριό. Η μετακίνησή μας είναι δυνατή για πολύ συγκεκριμένους λόγους και μέχρι και την Κυριακή 3 Μαΐου θα συνεχίσουν να πραγματοποιούνται συστηματικοί έλεγχοι από τα αρμόδια όργανα και σε περίπτωση που διαπιστωθεί παράβαση, θα επιβάλλονται τα προβλεπόμενα πρόστιμα.

Όπως είδατε, τα στάδια άρσης των περιοριστικών μέτρων θα απέχουν χρονικά μεταξύ τους, ώστε να υπάρχει δυνατότητα να αξιολογείται συνεχώς η εξέλιξη της πανδημίας. Γιατί, όπως έχουμε πει, η σταδιακή άρση των μέτρων δεν σημαίνει ότι σταματάει η μετάδοση του ιού. Και αυτό πρέπει να γίνει πέρα ως πέρα αντιληπτό. Ας είναι ξεκάθαρο, ότι και κρούσματα θα έχουμε και νοσηλείες και, δυστυχώς, συνανθρώπους μας που θα χάνουν τη ζωή τους.

Επίσης, κάποιες περιοχές ίσως να χρειαστεί να τεθούν σε καραντίνα αν παρατηρηθούν τοπικές εξάρσεις. Πιθανόν να χρειαστεί, αναλόγως των δεδομένων, μέτρα που αίρουμε τώρα, να τα ξαναπάρουμε στη συνέχεια.

Ζούμε πρωτόγνωρες καταστάσεις και εξετάζουμε μεθοδικά, προσεκτικά, κάθε μας βήμα. Η νέα καθημερινότητα στην οποία μπαίνουμε, απαιτεί σε κάθε χώρο να τηρούνται αυστηρά νέοι κανόνες υγιεινής, όπως επιβάλλεται από την κατάσταση και όπως αναλυτικά συστήνει η επιστημονική μας ομάδα. Οι άνθρωποι που και γνωρίζουν και μας συμβουλεύουν σε όλα αυτά τα στάδια της προσπάθειάς μας.

Αυστηρή, λοιπόν, τήρηση της απόστασης για λόγους δικής μας προστασίας και των γύρω μας, αντισηπτικό και πλύσιμο των χεριών, παράλληλα με τα παραπάνω χρήση καλύμματος ή μάσκας όταν βρισκόμαστε σε κλειστό χώρο και υπάρχει συγχρωτισμός.

Πιο συγκεκριμένα, η χρήση προστατευτικής μάσκας ή καλύμματος είναι υποχρεωτική στα μέσα μαζικής μεταφοράς, τόσο από τους εργαζομένους, όσο και από το επιβατικό κοινό. Επίσης, είναι υποχρεωτική για το προσωπικό και τους πελάτες, τους επισκέπτες, το καταναλωτικό κοινό στα σούπερ μάρκετ, στα καταστήματα τροφίμων, στα ταξί, στα κομμωτήρια, στα κέντρα αισθητικής, στα νοσοκομεία, στα ιατρεία, καθώς και στα διαγνωστικά εργαστήρια. Σε περίπτωση παράβασης, θα επιβάλλεται πρόστιμο 150 ευρώ.

Σε κάθε βήμα, σε κάθε αλλαγή των δεδομένων, θα υπενθυμίζουμε σε ποιες περιπτώσεις είναι υποχρεωτικό το κάλυμμα προσώπου ή η μάσκα.

Όσον αφορά στη διαδικασία άρσης των μέτρων που παρουσιάστηκε εχθές, υπάρχουν κάποια επιμέρους ζητήματα που πρέπει να απαντηθούν. Τις επόμενες δυο ημέρες θα υπάρξουν όλες οι απαραίτητες διευκρινήσεις.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τίποτα δεν τελείωσε μέχρι να υπάρξει εμβόλιο ή αποτελεσματικό φάρμακο για τον ιό. Μέχρι τότε, θα ζούμε σε μια νέα καθημερινότητα. Το να βγούμε από το σπίτι

μας και να είμαστε ασφαλείς, είναι πιο δύσκολο, είναι πιο σύνθετο από το να παραμείνουμε στο σπίτι μας.

Για αυτό θα επαναλαμβάνουμε συνέχεια τους κανόνες της νέας μας καθημερινότητας, ώστε να εξασφαλίσουμε ότι αυτή η σταδιακή επαναφορά σε μια νέα καθημερινότητα θα γίνει όσο το δυνατόν πιο ανώδυνα και για να μην υπάρξει οποιοδήποτε αναγκαστικό πισωγύρισμα.

Μένουμε σπίτι μέχρι τη Δευτέρα, λοιπόν, και στη συνέχεια βγαίνουμε με προσοχή ώστε να μένουμε ασφαλείς.

Όσον αφορά στα επιχειρησιακά ζητήματα, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι παρατείνεται μέχρι τις 17 Μαΐου, η αναστολή λειτουργίας του εργοταξίου της μονάδας 5 της Δ.Ε.Η. στην Πτολεμαΐδα.

Επίσης, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι συνεχίζονται οι έλεγχοι σε όλες τις εισερχόμενες πτήσεις. Το προηγούμενο διήμερο έφτασαν στην Αθήνα 6 πτήσεις με 514 άτομα. Όλοι τους υποβλήθηκαν σε τεστ σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία. 9 τεστ βγήκαν θετικά, ενώ όλα τα υπόλοιπα ήταν αρνητικά.

Οι επιβάτες που τα τεστ τους ήταν αρνητικά και επέλεξαν να ολοκληρώσουν την καραντίνα στην κατοικία τους, ελέγχονται συστηματικά ως προς την τήρηση του κατ' οίκον περιορισμού τους.

Αγαπητοί μου συμπολίτες,

Λίγα 24ωρα μας χωρίζουν από το επόμενο βήμα. Ένα βήμα που έγινε δυνατό χάρη στην πειθαρχία και την υπευθυνότητα όλων.

Από τη Δευτέρα ξεκινάμε να χτίζουμε την «γέφυρα ασφαλείας» που ανέφερε ο Πρωθυπουργός. Κοινός τόπος ανάμεσα στο τμήμα της πορείας που ολοκληρώνουμε την Κυριακή και αυτό που ξεκινάμε, είναι ένας: η υπευθυνότητα.

Γιατί υπευθυνότητα και μέριμνα για το κοινό καλό απαιτεί η τήρηση των περιοριστικών μέτρων μέχρι και την Κυριακή. Υπευθυνότητα και μέριμνα για το καλό κοινό απαιτεί και η τήρηση των κανόνων υγιεινής, που θα προστατεύσουν τη Δημόσια Υγεία την επόμενη ημέρα.

Τον τελευταίο καιρό αποδείξαμε ότι και αίσθημα ευθύνης διαθέτουμε και πειθαρχία. Αυτό καλούμαστε να κάνουμε και στη συνέχεια. Παραμένουμε υπεύθυνοι, μένουμε ασφαλείς. Σας ευχαριστώ.

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Καλησπέρα σας. Έως σήμερα, περισσότερα από 3.162.000 κρούσματα του νέου κορονοϊού έχουν καταγραφεί σε παγκόσμιο επίπεδο. Περισσότεροι από 975.000 συνάνθρωποι

μας, ενώ μολύνθηκαν από τον ιό, ανέρρωσαν και έγιναν καλά. Έχουν καταγραφεί παγκοσμίως 219.287 θάνατοι.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής έχουν καταγραφεί περισσότερες από 1.000.000 περιπτώσεις της νόσου και περίπου 60.000 θάνατοι. Από 300 ως 600 θανάτους ανά ημέρα καταγράφουν 4 ευρωπαϊκές χώρες, η Ισπανία, η Ιταλία, η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Εμείς σήμερα ανακοινώνουμε στη χώρα μας 10 νέα κρούσματα του νέου ιού, με το συνολικό αριθμό των κρουσμάτων να ανέρχεται στα 2.576. Το 55,7% αφορά άνδρες. Το 23%, δηλαδή 589 κρούσματα, σχετίζονται με ταξίδι στο εξωτερικό και 1.268 κρούσματα, το 49,2% είναι σχετιζόμενα με ήδη γνωστό κρούσμα.

41 συμπολίτες μας νοσηλεύονται διασωληνωμένοι. Η διάμεση ηλικία τους είναι 67 ετών, 12 το 29,3% είναι γυναίκες και οι υπόλοιποι άνδρες. Το 88% έχει υποκείμενο νόσημα ή είναι ηλικιωμένοι, 70 ετών και άνω.

71 ασθενείς έχουν εξέλθει από τις ΜΕΘ.

Τέλος, έχουμε έναν ακόμα καταγεγραμμένο θάνατο και 139 θανάτους συνολικά στη χώρα. 36 ήταν γυναίκες και οι υπόλοιποι άνδρες. Η διάμεση ηλικία των θανόντων συμπολιτών μας ήταν τα 74 έτη και το 91,4% είχε κάποιο υποκείμενο νόσημα ή/και ηλικία 70 ετών και άνω.

Έχουν συνολικά έως σήμερα ελεγχθεί 72.130 κλινικά δείγματα.

Εμείς σαν επιστημονική κοινότητα και η Επιτροπή Εμπειρογνομώνων του Υπουργείου Υγείας, έχουμε μιλήσει για την απόλυτη διαφάνεια σε αυτήν την κρίση. Επιτρέψτε μου να αναφέρω εδώ, πως λόγω της συμμετοχής μου σε απόκριση δεκάδων μειζόνων επιδημιών και συμβάντων δημόσιας υγείας στη χώρα μας τα τελευταία 15 έτη, από την εμπειρία μου τα ερωτηματικά πρέπει να απαντώνται με την κατά το δυνατόν υψηλότερη σαφήνεια. Οι σκιές να ξεδιαλύνονται.

Η εμπιστοσύνη και η προσήλωση στην αλήθεια είναι οι σημαντικότερες παράμετροι. Αλίμονο σε αυτούς που παλεύουν στην πρώτη γραμμή και δεν είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν την όποια αβεβαιότητα με προσήλωση στην έως τώρα γνωστή αλήθεια.

Οι κρίσεις δημόσιας υγείας αφορούν όλους μας. Είναι κάτι για το οποίο χρειάζεται συνεχής επαγρύπνηση. Δυστυχώς, σε πολύ συγκεκριμένα παραδείγματα στο εξωτερικό, έγιναν αρχικά κάποιες λάθος εκτιμήσεις, πάρθηκαν καθυστερημένες αποφάσεις. Συστήματα υγείας προηγμένων χωρών έδειξαν σημαντική ανεπάρκεια στην αντιμετώπιση της κρίσης. Κανένα σύστημα, το τονίζω, δεν μπορεί να αντιμετωπίζει μαζική εισροή μεγάλου αριθμού κρουσμάτων, σε έναν ιό για τον οποίο δεν υπάρχει γενική ανοσία και έχει όλα τα άλλα χαρακτηριστικά του νέου ιού, συμπεριλαμβανομένης της μεταδοτικότητάς του.

Εμείς γλιτώσαμε από το κακό, όχι χωρίς τραυματισμούς, όχι χωρίς απώλειες. Δεν θέλω να φαντάζομαι τι θα είχε συμβεί αν δεν είχαμε δείξει αυτή την ψύχραιμη, αλλά και εξαιρετικά δύσκολη να υιοθετηθεί, στάση.

Σε συνδυασμό με τα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα, αλλά λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη την επιστημονική αβεβαιότητα, πρέπει να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε. Χρειαζόμαστε σαν οδηγό μας λογικές, τις πιο λογικές αποφάσεις. Φυσικά, όλα αυτά γίνονται λαμβάνοντας υπόψη τις ανησυχίες όλων μας. Είμαστε όλοι μέλη της ίδιας κοινωνίας. Έχουμε όλοι τις ίδιες ανησυχίες, άλλος λιγότερο, άλλος περισσότερο.

Από την άλλη μεριά, δεν πρέπει όλοι μας να εκδηλώνουμε ευκαιρώς-ακαίρωσ αδυναμία σε οποιαδήποτε προσπάθεια επανόδου στην κανονικότητα, ούτε να υπερτονίζουμε τις αβεβαιότητες. Έχει νομίζω έναν εγωισμό αυτή η στρατηγική. Δεν ωφελεί. Το ζήσαμε και στην αρχή αυτής της επιδημίας ακόμη περισσότερο.

Για παράδειγμα, σχετικά με τα μέτρα προστασίας και τη χρήση μάσκας ως ισχυρή σύσταση ή και υποχρέωση, ανάλογα το χώρο, ιδιαίτερα τους χώρους που παρατηρείται ιδιαίτερος συγχρωτισμός.

Ίσως να σας φαίνεται παράλογο το ότι τώρα τοποθετηθήκαμε έτσι, ενώ πριν λίγες εβδομάδες αλλιώς. Όμως πρέπει να ακούσετε όλα τα δεδομένα που τώρα στηρίζουν τη χρήση της μάσκας, ενώ τότε όχι.

Τότε ήμασταν σε ένα καθοριστικό για την πορεία της επιδημίας lock down. Όπως μου είπε ο αγαπητός μου καθηγητής Μπαμπινιώτης, μας είχε επιβληθεί απαγορευτικό.

Η τότε πορεία της επιδημίας στη χώρα μας είχε συζητηθεί από την Επιτροπή, η οποία δεν συνέστησε τη γενικευμένη χρήση μάσκας, εκτιμώντας και τους κινδύνους από τη χρήση της. Θεώρησε πως το απαγορευτικό που μας είχε τεθεί, ήταν αρκετό για εκείνη τη φάση της επιδημίας.

Τώρα, οι συνθήκες σιγά-σιγά γίνονται άλλες. Είναι μια εξελισσόμενη κατάσταση. Η κοινωνία σιγά-σιγά θα ανοίξει. Τα μέτρα της φυσικής απόστασης θα διατηρηθούν, αλλά δεν μπορούν πάντοτε να τηρηθούν. Πρέπει να κάνουμε ό,τι παραπάνω μπορούμε για κάποιους τομείς της κοινωνίας.

Η χρήση της μάσκας θα γίνει ως συμπληρωματικό μέτρο για το νέο ιό και όχι για να μην κολλήσουμε, αλλά κυρίως για να μη μεταδώσουμε στους άλλους τον ιό μας όταν έχουμε ελαφρά ή και καθόλου συμπτώματα.

Οι πρόσφατες οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων υποστηρίζουν αυτή τη στρατηγική μας, όπως και τότε μας έδιναν το δικαίωμα να τοποθετηθούμε ενάντια.

Πιστέψτε με, σε τέτοια θέματα είναι δύσκολο να υπάρχει ομοφωνία, αλλά τα ενδεχόμενα οφέλη από μια ισχυρή σύσταση ή υποχρέωση για χρήση της μάσκας, του καλύμματος στόματος και μύτης

αυτή την περίοδο – που ανοίγουμε στην αρχή περιορισμένα και σταδιακά περισσότερο – και ιδιαίτερα όταν υπάρχει υψηλός συγχρωτισμός, όπως στα μέσα μαζικής μεταφοράς, θα είναι ένα σημαντικό επιπλέον μέτρο και ίσως πιο σημαντικό από το να μην χρησιμοποιούμε καθόλου τη μάσκα.

Είναι ο χορός της αβεβαιότητας με την πρακτική λογική.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή επανατοποθετήθηκε για τη χρήση των ιατρικών масκών με βαλβίδα υψηλής αναπνευστικής προστασίας, αυτές που χρησιμοποιούμε εμείς οι υγειονομικοί. Είναι λάθος. Δεν συστήνονται και είναι και επικίνδυνες για τη μετάδοση της νόσου, από ένα ασυμπτωματικό άτομο που ανήκει στο γενικό κοινό και είναι στην ασυμπτωματική φάση της νόσου.

Πρέπει να τονίσουμε πως δεν μιλάμε για ιατρική μάσκα. Μιλάμε για μια πάνινη, υφασμάτινη, ακόμα και χάρτινη μάσκα, που με απλό τρόπο μπορεί να κατασκευαστεί, ακόμα και στο σπίτι, από διάφορα υλικά.

Παρόλα αυτά, επανερχόμαστε στο κύριο μήνυμα, υπάρχει και κίνδυνος από τη λανθασμένη χρήση και εφαρμογή της μάσκας. Παραδείγματος χάρη να είσαι υγιής και να την χρησιμοποιείς λάθος, να την πιάνεις από μπροστά και να μολύνεσαι με τυχόν σταγονίδια που έχουν κάτσει πάνω στη μάσκα, καθώς και μια ψευδής αίσθηση ασφάλειας, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε λάθος συμπεριφορές.

Η χρήση της μάσκας δεν υποκαθιστά τους βασικούς μας κανόνες, τους κανόνες προστασίας που έχουμε μάθει όλοι μας αυτό τον καιρό. Τα σημαντικά μέτρα, συγγνώμη που τα επαναλαμβάνω, αυτά είναι τα πιο σημαντικά, αυτά μας έβγαλαν από τη μεγάλη διασπορά μαζί με το lockdown, το απαγορευτικό, όπως της διατήρησης της φυσικής απόστασης, της υγιεινής των χεριών, της αποφυγής αγγίγματος του προσώπου μας, της αναζήτησης ιατρικής βοήθειας αν έχουμε συμπτώματα.

Επίσης, για όποιον δεν έχει μάσκα, ισχύει φυσικά το γνωστό μας μέτρο να καλύψω το πρόσωπό μου αν βήχω, αν φτερνιστώ με ένα χαρτομάντιλο ή μέσα στον αγκώνα, τώρα μάλιστα που είναι μια εποχή που αυξάνονται και οι αλλεργίες στον πληθυσμό. Θα σας μιλήσω άλλη μέρα για αυτό.

Η πάνινη, υφασμάτινη ή χάρτινη μάσκα, αυτό το κάλυμμα προσώπου, δεν γίνεται να χρησιμοποιηθεί χωρίς ταυτόχρονα την πολύ καλή χρήση υγιεινής των χεριών με αντισηπτικό.

Επίσης, χρειάζονται οδηγίες για το πώς θα την φυλάξουμε, πώς θα την απορρίψουμε, πώς θα την καθαρίσουμε. Αναλυτικές οδηγίες για τις μάσκες θα ακολουθήσουν άμεσα από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και μέλη της Επιτροπής μας, της Επιτροπής Εμπειρογνομόνων, με ειδική εξειδίκευση και εμπειρία σε παρόμοια μέτρα.

Εγώ νομίζω πρέπει να δούμε αυτό το μέτρο, όπου απαιτείται, όχι σαν μία αποξένωση μεταξύ μας, αλλά σαν μία συνεργασία όλων μας, μία αίσθηση της συμβολής μας στο γενικό καλό. Η αξία του προσώπου δεν έχει καταργηθεί. Πιστεύω θα επανέλθει ακόμα πιο ισχυρή όταν αυτό το μέτρο αρθεί.

Περνώ σε ένα άλλο μέτρο που αφορά στην επαναλειτουργία της εκπαίδευσης για το οποίο έχουμε και σήμερα υψηλή προσκεκλημένη στο Υπουργείο Υγείας. Μία άλλη σημαντική πρόκληση, με αβεβαιότητες για την Πολιτεία και την επιστημονική κοινότητα.

Σύμφωνα με τα τελευταία δεδομένα και την τελευταία εκτίμηση κινδύνου του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης Νόσων, το Ευρωπαϊκό CDC, η οποία δημοσιεύτηκε στις 23 Απριλίου 2020 και με συμμετοχή Ελλήνων επιστημόνων που εργάζονται αυτή τη στιγμή στο Ευρωπαϊκό CDC, αναφέρονται τα εξής νεότερα επιστημονικά δεδομένα σχετικά με τη νέα νόσο και τα παιδιά.

Πρώτον, παρόμοια με δύο άλλους πολύ σοβαρούς κορονοϊούς, τον ιό SARS και τον ιό MERS, οι λοιμώξεις από το νέο ιό παρατηρούνται πολύ λιγότερο συχνά στα παιδιά.

Δεύτερον, τα παιδιά εμφανίζουν, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, ηπιότερα συμπτώματα από τους ενήλικες.

Τρίτον, παιδιά με σοβαρή νόσο ήταν το λιγότερο από το 1% στη μεγαλύτερη, έως σήμερα, πληθυσμιακή μελέτη από την Κίνα. Λιγότερο από 1%.

Τέταρτον, τα παιδιά κυρίως μολύνονται εντός του οικογενειακού τους περιβάλλοντος, ενώ ο δευτερογενής δείκτης προσβολής είναι πολύ χαμηλότερος για τα παιδιά από ότι για τους ενήλικες. Για την ακρίβεια, τα παιδιά κολλάνε τη νόσο περίπου τρεις φορές λιγότερο από τους 20 ετών και πάνω και 4 φορές λιγότερο από ότι οι ενήλικες άνω των 60 ετών.

Πέμπτον, μετάδοση από παιδί σε ενήλικα φαίνεται να είναι ασυνήθιστη. Κατά τη διερεύνηση του πρώτου κρούσματος στη Γαλλία, ενδελεχή διερεύνηση, ένα μολυσμένο παιδί παρακολούθησε τρία διαφορετικά σχολεία ενώ ήταν συμπτωματικό και είχε 112 επαφές που εντοπίστηκαν, συμπεριλαμβανομένων άλλων παιδιών και καθηγητών. Δεν εντοπίστηκαν συμπτωματικά δευτερογενή περιστατικά. Φυσικά δεν μπορεί να αποκλειστεί ένα μολυσμένο παιδί να κολλήσει κάποιον, αλλά αυτό δεν αλλάζει τις έως τώρα γενικές παρατηρήσεις. Μάλιστα, οι μεμονωμένες δημοσιευμένες αναφορές περιπτώσεων που αναφέρθηκε το παιδί σαν πηγή μετάδοσης, έχουν κακώς τεκμηριωμένα επιστημονικά δεδομένα μη επαρκή.

Και έκτον, δεδομένα από πληθυσμιακές μελέτες στην Ιταλία, την Ισλανδία και τη Σουηδία, δείχνουν ότι τα παιδιά είναι απίθανο να είναι πρωτογενείς περιπτώσεις μετάδοσης της νόσου.

Μετά από όλα αυτά, τώρα, με τη βοήθεια όλων σας και όλων μας, καταφέραμε να φτάσουμε σε μία φάση όπου αποφασίστηκε μια σταδιακή επάνοδος, με βάση την παρακολούθηση ειδικών

κριτηρίων, των μαθηματικών μας εκτιμήσεων του πραγματικού αναπαραγωγικού ρυθμού της επιδημίας.

Ένας μετριασμός της κυκλοφορίας του ιού αυτήν την περίοδο, παραμένει ο σημαντικότερός μας στόχος, με παρακολούθηση σε καθημερινή, το τονίζω, καθημερινή βάση του πραγματικού R0, του πραγματικού δείκτη αναπαραγωγικότητας του ιού, του πραγματικού R0.

Σε αυτή τη φάση, για πολλούς λόγους, είναι πολύ σημαντική η επιστροφή των παιδιών στην κανονικότητα, στη λειτουργία της κοινωνίας. Μαζί με την τήρηση των άλλων μέτρων, της υγιεινής των χεριών, της κάλυψης του βήχα, της διατήρησης μιας απόστασης. Μάλιστα, η Επιτροπή μας είχε δώσει το πράσινο φως στην ηγεσία για επάνοδο στην κανονικότητα και πριν τις προγραμματισμένες ημερομηνίες επιστροφής.

Επιτρέψτε μου να το πω. Θα συνεχίσουμε να είμαστε επιφυλακτικοί, αλλά ταυτόχρονα, σιγά σιγά, σταδιακά, ανάλογα με τα δεδομένα θα αναλάβουμε όλοι μας, με προσοχή και ευθύνη και με τη συνεργασία, τη δική μας συνεργασία, των ειδικών, αλλά και με τη βοήθεια όλων, να αξιοποιήσουμε τη σημαντική ευκαιρία που μας δόθηκε, να επανέλθουμε σε μια μερική κανονικότητα και σιγά σιγά στην πλήρη κανονικότητα, όταν αυτό θα είναι εφικτό.

Νομίζω όλο αυτό θα είναι μια ευκαιρία να αλλάξουμε ακόμα περισσότερο και προς το καλύτερο τους εαυτούς μας. Βλέπω με αισιοδοξία κάποια νεότερα δεδομένα των τελευταίων δύο τριών ημερών, για τα φάρμακα και τα εμβόλια, αλλά με απογοήτευση από την άλλη πλευρά, κάποιες επικριτικές στάσεις σε οιαδήποτε διαδικασία απεγκλωβισμού, στηριζόμενες στην αβεβαιότητα και όχι στα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα.

Καταλαβαίνω την αγωνία. Οι περισσότεροι έχουμε μικρά παιδιά στον περίγυρό μας, που σταδιακά θα επιστρέψουν στο σχολείο. Αλλά, η ανάγκη αναδύεται όλο και περισσότερο να προχωρήσουμε σταδιακά σε μία επάνοδο. Θα προσαρμοστούμε και θα το ξεπεράσουμε. Σας ευχαριστώ.

N. ΚΕΡΑΜΕΩΣ: Σας ευχαριστώ πολύ. Κυρίες και κύριοι, καλησπέρα σας. Η πρωτοφανής υγειονομική κρίση που διανύουμε, ανέδειξε τις δυνατότητές μας για συλλογική δράση, αλληλεγγύη και κοινωνική ευθύνη και στο χώρο της Παιδείας.

Στη βάση όσων εξήγγειλε χθες ο Πρωθυπουργός, προχωρούμε τώρα στο επόμενο βήμα, την αποκλιμάκωση των μέτρων και τη σταδιακή επαναλειτουργία δομών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Από την αρχή αυτής της κρίσης, έχουμε τονίσει ότι ακούμε προσεκτικά τους ειδικούς, τους εξαιρετικούς επιστήμονες που έχουμε το προνόμιο να μας συμβουλεύουν και να μας καθοδηγούν. Και το σχέδιο δράσης που θα σας παρουσιάσω σήμερα, στηρίζεται συνολικά και στην ομόφωνη απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας έναντι του κορονοϊού.

Έχουμε ως Κυβέρνηση επιλέξει ένα σχέδιο, θα έλεγα, συντηρητικό, πιο μετριοπαθές σε σχέση με κάποιες προτάσεις ειδικών. Και ξεκινάμε μία διαδικασία δυναμική: κάθε βήμα θα αξιολογείται και θα επανεξετάζεται, εάν χρειαστεί, το πλαίσιο νέων δεδομένων.

Πρώτον, για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια εκπαίδευση και Ειδική αγωγή.

Η λειτουργία των σχολείων θα επανέλθει σταδιακά σε δύο φάσεις.

Στις 11 Μαΐου επιστρέφουν στις αίθουσες οι μαθητές της Γ' Λυκείου.

Στις 18 Μαΐου επιστρέφουν στις αίθουσες οι μαθητές της Α' και Β' Λυκείου, καθώς και του Γυμνασίου.

Προβλέπεται η επέκταση του διδακτικού έτους για Γυμνάσια και Λύκεια μέχρι τις 12 Ιουνίου.

Η νέα διδακτική χρονιά θα αρχίσει πιθανότατα νωρίτερα για όλους, από την 1^η Σεπτεμβρίου. Δημοτικά και Νηπιαγωγεία.

Παρατείνεται η αναστολή λειτουργίας.

Εξετάζεται το ενδεχόμενο ανοίγματος την 1^η Ιουνίου, επαναλαμβάνω, το ενδεχόμενο, μόνο αν είμαστε απολύτως βέβαιοι ότι η πορεία της επιδημίας βαίνει καθοδικά.

Αν τα Δημοτικά και τα Νηπιαγωγεία επαναλειτουργήσουν φέτος, εξετάζεται το ενδεχόμενο παράτασης του διδακτικού έτους έως τις 30 Ιουνίου.

Θα υπάρξουν δύο ζώνες λειτουργίας του σχολείου:

Οι μαθητές θα πηγαίνουν στο σχολείο σε εκ περιτροπής υπο-τμήματα, τα οποία θα προκύψουν από τη διαίρεση του τμήματος στα δύο, με στόχο την μείωση του συγχρωτισμού εντός της ίδιας αίθουσας. Η απόσταση μεταξύ των μαθητών θα πρέπει να είναι 1,5 μέτρο και απώτατος μέγιστος αριθμός μαθητών εντός της τάξης τα 15 άτομα.

Εκ περιτροπής διδασκαλία στα δύο υπο-τμήματα. Δευτέρα-Τετάρτη-Παρασκευή θα πηγαίνει σχολείο το μισό τμήμα και Τρίτη-Πέμπτη το άλλο μισό, ενώ την επόμενη εβδομάδα θα γίνεται το αντίστροφο. Τα ολιγομελή τμήματα, έως 15 άτομα, θα μπορούν να λειτουργούν καθημερινά.

Θα υπάρχει πρόγραμμα για μελέτη στο σπίτι για τις ημέρες που οι μαθητές δεν θα βρίσκονται στο σχολείο.

Συνεχίζονται οι άδειες ειδικού σκοπού και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα, για γονείς με παιδιά σε εκπαιδευτικές δομές που παραμένουν σε αναστολή.

Στα σχολεία θα υπάρχουν αντισηπτικά, θα γίνεται φυσικός εξαερισμός. Προβλέπεται καθαρισμός δύο φορές την ημέρα.

Θα προβλεφθούν διαφορετικά διαλείμματα για τους μαθητές.

Θα απαγορευθεί η λειτουργία των κυλικείων.

Θα είναι προαιρετική η χρήση της μάσκας στην τάξη και στα μέσα μεταφοράς των μαθητών. Το τονίζω, αναφερόμαστε ειδικά εδώ στα μέσα που αφορούν τους μαθητές, για παράδειγμα τα σχολικά λεωφορεία.

Προ της έναρξης, θα σταλούν στους Διευθυντές των σχολείων οδηγίες του ΕΟΔΥ και του Υπουργείου, οι οποίες θα γνωστοποιηθούν σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς, σχετικά με τα αναγκαία μέτρα προστασίας.

Θα υπάρχει ιδιαίτερη μέριμνα, πρόβλεψη άδειας, για εκπαιδευτικούς που εμπίπτουν στην κατηγορία ειδικών αδειών απουσίας, όπως αυτές έχουν οριστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Θα υπάρχει δυνατότητα μη προσμετρώμενης απουσίας για μαθητές που έχουν ειδικό λόγο να μη βρίσκονται στο σχολείο, ειδικό λόγο βάσει δήλωσης του γονέα ή του κηδεμόνα περί ύπαρξης ατόμου ευπαθούς ομάδας στο σπίτι, όπως τα άτομα αυτά έχουν οριστεί από την αρμόδια Επιτροπή, ή σε περίπτωση που υπάρχει στο σπίτι κάποιο πρόσωπο το οποίο νοσεί.

Θα προβλέπεται ζωντανή αναμετάδοση του μαθήματος μέσω τηλεκπαίδευσης, για όσους μαθητές έχουν ειδικό λόγο απουσίας από το σχολείο.

Και θα υπάρχει πρωτόκολλο του ΕΟΔΥ για τη διαχείριση τυχών συμπτωμάτων που εμφανίζονται σε μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας. Θα ακολουθείται η διαδικασία της ιχνηλάτησης με διαβαθμίσεις, ανάλογα με το κάθε περιστατικό. Προφανώς ο κύριος Τσιόδρας θα αναφερθεί ίσως εκτενέστερα σε αυτό.

Δεν θα διεξαχθούν προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις.

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κάλυψη της ύλης, στη βάση οδηγιών του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Η αξιολόγηση των μαθητών θα γίνει βάσει των βαθμών των τετραμήνων.

Τα φροντιστήρια θα ακολουθήσουν τη σταδιακή επαναλειτουργία της αντίστοιχης εκπαιδευτικής βαθμίδας. Δηλαδή τα τμήματα της Γ' Λυκείου ξεκινούν στις 11 Μαΐου, τα τμήματα Α' και Β' Λυκείου και Γυμνασίου, καθώς και τα μαθήματα ξένων γλωσσών επανεκκινούν στις 18 Μαΐου.

Υπάρχει ωστόσο ισχυρή σύσταση για τηλεκπαίδευση.

Θα ισχύουν και στα φροντιστήρια τα αυστηρά μέτρα πρόληψης, δηλαδή η απόσταση 1,5 μέτρου μεταξύ των μαθητών και το όριο των 15 μαθητών ανά τμήμα.

Για τα ειδικά σχολεία και τις δομές ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης του εξωτερικού:

Για τα ειδικά σχολεία παρατείνεται η αναστολή λειτουργίας.

Όσον αφορά δε, τις δομές ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης του εξωτερικού, θα πραγματοποιείται η επαναλειτουργία βάσει απόφασης του συντονιστή εκπαίδευσης, ανάλογα με τις επικρατούσες συνθήκες κάθε χώρας.

Ανακοινώνουμε σήμερα την ημερομηνία έναρξης των Πανελλαδικών Εξετάσεων 2020. Ημερομηνία έναρξης για τα Γενικά Λύκεια η 15^η Ιουνίου και για τα Επαγγελματικά Λύκεια η 16^η Ιουνίου. Θα εκδοθεί αναλυτικό πρόγραμμα προσεχώς.

Αναμένονται και οι οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας της Δημόσιας Υγείας για επιμέρους πτυχές του τρόπου διεξαγωγής των εξετάσεων.

Έρχομαι στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Για τα ΙΕΚ, η επανέναρξη λειτουργίας τους ορίζεται για τις 18 Μαΐου.

Και εδώ θα ισχύσει ο περιορισμός των 15 ατόμων ανά τμήμα και του 1,5 μέτρου.

Προβλέπεται η εξ αποστάσεως συμμετοχή καταρτιζόμενων.

Ανάλογα με την ειδικότητα και τη δυνατότητα διεξαγωγής εργαστηριακών μαθημάτων, η λήξη του έτους κατάρτισης θα είναι η 30^η Ιουνίου ή 30^η Σεπτεμβρίου ανάλογα με την περίπτωση.

Μαθητεία και σχολεία δεύτερης ευκαιρίας:

Ημερομηνία επανέναρξης η 18^η Μαΐου.

Για τη μαθητεία, η λήξη του έτους θα γίνει σταδιακά έως τις 15 Νοεμβρίου, αντί για τις 15 Σεπτεμβρίου.

Για τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας:

Θα επιστρέψουν στις αίθουσες μόνο οι μαθητές του β κύκλου που αποφοιτούν φέτος, ξανά με τα γνωστά όρια προστασίας.

Οι λοιποί μαθητές θα προαχθούν βάσει της περιγραφικής αξιολόγησης που είχαν λάβει προ της αναστολής λειτουργίας.

Το σχολικό έτος θα λήξει στις 30 Ιουνίου.

Έρχομαι στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

Συνεχίζεται κανονικά η εξ' αποστάσεως διδασκαλία και με αυτό τον τρόπο θα ολοκληρωθεί το ακαδημαϊκό εξάμηνο.

Από την 25^η Μαΐου, θα ξεκινήσουν δια ζώσης οι εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις.

Προβλέπεται και η επαναλειτουργία εστιών για όσους φοιτητές συμμετέχουν σε αυτά τα κλινικά και εργαστηριακά μαθήματα, σε αυτές τις κλινικές και εργαστηριακές ασκήσεις.

Οι εξετάσεις θα πραγματοποιηθούν. Αναμένεται έκδοση οδηγιών της Εθνικής Επιτροπής, αναφορικά με πτυχές που αφορούν στον τρόπο διεξαγωγής των εξετάσεων.

Το ακαδημαϊκό εξάμηνο θα ολοκληρωθεί κανονικά.

Αναφορικά με τις βιβλιοθήκες, δεν προβλέπεται για την ώρα η επαναλειτουργία τους.

Χώροι λατρείας.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Εκκλησία της Ελλάδος, για την εξαιρετικά υπεύθυνη στάση που επέδειξε ως προς την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων, ιδιαίτερα δε κατά την περίοδο του Πάσχα. Ευχαριστούμε επίσης θερμά τους εκπροσώπους όλων των θρησκειών και δογμάτων, για την άριστη συνεργασία και τη στήριξή τους στην κοινή μας προσπάθεια.

Από τις 4 Μαΐου οι χώροι λατρείας θα είναι ανοιχτοί για ατομική προσευχή.

Από τις 17 Μαΐου, οι λειτουργίες θα μπορούν να πραγματοποιούνται με συμμετοχή πιστών.

Και στις δυο αυτές περιπτώσεις, με αυστηρή τήρηση όλων των μέτρων ατομικής προστασίας και διαφύλαξης της δημόσιας υγείας, που θα αποσαφηνιστούν πάντοτε σύμφωνα με τις οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής της Προστασίας της Δημόσιας Υγείας.

Συνεχίζεται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση όσο δεν έχουν επαναλειτουργήσει εκπαιδευτικές μονάδες και για μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας, που για ειδικούς λόγους δεν μπορούν να έχουν φυσική παρουσία σε εκπαιδευτικές δομές.

Θα ακολουθήσουν σχετικές διατάξεις, υπουργικές αποφάσεις και εγκύκλιοι, που θα ορίζουν αναλυτικά όλες τις πτυχές αναφορικά με την επαναλειτουργία δομών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τις πιο θερμές ευχαριστίες του Υπουργείου και της Κυβέρνησης, σε εκπαιδευτικούς, στελέχη εκπαίδευσης, μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές, γονείς, για τη θερμή ανταπόκριση, για τη ζέση με την οποία αγκάλιασαν το νέο εγχείρημα της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, για την προσαρμοστικότητά τους. Μας γεμίζουν δύναμη και αισιοδοξία.

Το μάθημα συνεχίστηκε στο σπίτι για μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές. Πήραμε, όμως, και όλοι μας ένα μάθημα ζωής. Ένα μάθημα ζωής για το πόσα πολλά μπορούμε να επιτύχουμε όλοι μαζί, όταν είμαστε ενωμένοι. Σας ευχαριστώ πολύ.